

XVII 314 21/3 1946 Donderdag.

Mijn lieve beste menschen.
Epistelen, toen ik om de gelijke half uur bij
huiten liep in de luchtvoor, - moet je voor-
stellen ongeveer 2 meter lang, V. vormig
uitlopend, aan de punt en de zijde, dat
op de gewangenis gang in thout. Aan het
breedste einde een traliwerk als van een
kooi, ter breedte van ongeveer 3 meter.
De beide luiken van de V zijn dikke smeer-
2 1/2 meter hoog, en boven in het geheel ook over-
dekt met traliwerk - high je naar buiten,
dan zie je een paar meter verder de gewangenis
in thout, omgeven door een loopp-muur. -
En juist achter die muur - ' toe ik
giken in die menschen onder de kooi liep, zag
ik achter die muur weer het sterreboel, en
groot bosch en wandelpark van Groningen. Vlak
daar naast zie we het machliep bouwwerk
van Gp. waterston. Maar die bonna ver-
teld me van lente. Ach, kunne julle je
loov water ton in me omging? Ik knarste
te tanden op elkander tot ze haast laken.
Mijn vijand lye wit, door het krampaacht,
samen knijpen bloude loos, in min jarreken.
Ik kon me niet versien. Ik had zyn stem
gehooft. God adri, julle allen, julle zullen
mij geheel je hart kunne begrijpen e rocht,
wie het refer wit, onder welke omstandig-
heden, als waarn ik verheerde, een spreken
te hoorn fluiten. ' Hij zyt lye hoort in de
luiken. Ik kon hem niet vinden. Maar hy zong
zyn lied. Ook tot ons. In zyn oogen blik

zou je aan de Tralies willen gaen ruck en (2)
trekken. - Hij had sinnees geroep. En
moet wij dan niet komen als de lyster
menel of spreken ons roept? Je wilt aan de
overbiddelelike tralies ruck. Steeds wilden
de woester. Tot ten sloth je machte loos te
meer rinkt aan de rand van het hek, en de
spreken al zingd merriet op trane, die
hy zyt vloien met een menschen oog. Je
verzet je natuurlijk tegen dese mit barsting
en knijpt je vuist samen, om je in Gods
naam te beheerschen. - Maar den dringst
niet besef. "i in lente". De natuur
roeft! Ook ons. Maar we zijn ghetend.
We kunne niet komen. En den stap ik
meer terug in de altyd zoe moore en warme
herinnering. Maar die herinnering roepen
we verlongs, en dan wordt het weer moer-
lyk. Ach adri, nu ik dit jaar de
lente moet missen, en misschien ook i
volgend jaer - en het jaar daarop - - God
zet i wit. - Vertel jy me dan ten minste
van de lente. Schryf me erover. Het hoe het
bosch is. Hoe en rechte ochtend dand over
de noy zoo verlaten een zame heide zikt mit
sprikt. Zeg me wie de diere in het den-
nen - en in het prechtige beuken bosch je
verteld hebbe. Hoe de paddel steek de
grond hit schiet, om het sprookje te ver-
volmaken. Spreek me hier over opdat ik
al die verstroude stemme toch noy

Hoer. Jij trukt er alweer op uit om⁽³⁾
het voorgaarskleur op te leggen. Hoe
ik er soms naar verlang, rond te slenteren
tusschen al je scheppingen. En mijn gast
weer te godel te doen, hoe al die warme
kleur schakeringen. God geve, dat het niet
te lang meer mag duren. Ik zelf teken
en schets hier erg veel. Het grote jule papier
is ten slotte veranderd in twee tekeningen.
Een schouk ik als dank voor wat hij voor
mij is, aan onze dominie. De ander hangt
hier als wandversiering, aan de wand. Hij
werd door mijn eelgenoot bekoord, en in
die de schryvers gave heeft, werd door de
tekening direct geïnspireerd tot het
schrijven van een verhaal. Hij zei: "Er was
in de mast." en ik wist dat mijn tekening
zo zou heeten. Het verhaal krijg jullie me-
tamenlijch te lezen. De tekening, dat ik degen
maakt over te peinen hoe ik die reis weg
krijg. Ik had hem graag bij jullie of bij man,
jullie alle moet hem zien, zonder dat hij gewild
wordt door eventueel verwoes. Ik wilde ook
graag Adria's oordeel erover horen. De tekening
tekening ontstond zo vreemd. Ik nam het
papier, potlood en krijt, en mijn handen dielden
slechts als werktuig. Die tekening moest
er komen, en hij kwam. Zoo had ik die
gisten weer. Plotseling werd ik gedwongen
het schetsboek te grijpen, en er ontstond een
tekening. Een heilige symbolisch. Die god
signifier, maar mijn eelgenoot had er een

bijzondere schoonheid in. Ik zelf was. (4)
ook heel blij met de tekening, maar ik
weet soms niet of mijn eigen oordeel over
zijn producten, wel genoeg waarde heeft
te laten tekenen, stelt voor en vertijkt
zich recht bijgod, dan achter langs loopt
de schijn mijn figuur van de dood. Achter
grond vaal grijs, met een paar licht-
vlekken. Daar boven een lucht met heel
veel wolkjes, waerachter enkele stralen
van de zon met een helder licht door vallen.
Ook deze tekening maakte ik in een soort onder-
bewustzijn, alhoewel ik toch bewust teken-
de, en ook wist, wat er op het papier moest
komen. Het zal wel onder invloed geweest zijn
van het feit, dat mijn eelgenoot, die die
verhalen schrijft, en spreekt aan zijn kind
welke ik illustreer, afgelopen maandag het
doodvonnis over zich hoorde uitspreken.
Een straf, die door verdraaiing van de feiten
mensen wel gerechtvaardigd is, maar
die ~~te~~ voor wat er werkelijk gebeurde, toch
niet hem wel een erg wrede en wrede
straf is. Wat we hier dus wel aan doen
menselijke, haast niet voor menselijke
wensen te verdragen dingen, hebbe moeten
doormaken, en nog dagelijks doormaken, zal
de jullie wel begrijpen. En toch inspireert
het ons. Ik teken de, en hij straf. Jullie
moet ook bestint lezen wat hij schreef en
wat ik over man. Man heeft al wat, en
de twee beste, in de meest zwarte ogen.

blikke de rijk leven geschied. zijn nog (1)
hier, ik hoop maar te zo jaand mogelijk te
bezoeken. Over eelgen een schap, die in deze
10 maanden en soort verbodening is geworden,
in me mit. Een gaat moer naar een kamp.
De ander gaat in hooger beroep, te zal dan bin-
nen kort wel naar Echeve-ge vertrekken.
Ik zal zien by min buurman zo lang onderdak
te vinden. Dat is beter dan allen. Ik ken hem
nog van vroeger, en de gelijke spreken over
de man met elkaar in en in de loop der
tijd geluid moer sinnen in zeer snel tempo.
L'afcheid is beris, maar er is niets aan te
doen. In ons hart blijft nu elk van ons
en stukje achter. Beid hebben en vrom
12e zijn 35 jaar | die en teken in van mij
toegestond en beregt als eenidig herinnering
te ware goed en van een symbolisch waard.
- Wat echter min teken talent betreft, als
ik dat tenminste heb. Er is het moeilijk
bedri. Er komt dikwijls een grote twijfel
by me op. Of ik niet te hoog grijp. Als ik
den weer naar de wand kijk, en ik zie
min "Ere zong in de maer" "Lamp, stem
moet ik weer vertrouwen krijgen. dat ik toch
het krijgt wel en helpt te han teen weet.
Jan denkt ik weer, in het minschin toe-
val, dat "Ere zong in de wind", en ook vele
andere schetsen, en die sprookjes illustratie
goed gelukken. Jan weet ik dikwijls mist
Maar ik het zoeken moet, en of ik wer-

kelijk kan. Het eerste twijfel ik, wan (2)
meer ik tracht te tekenen, en het lukt
niet naar min zin. Of ik ben er zelf
wel tevred over, maar ander blijven vroel,
pluend hier of daar een aanmerking op mak.
Jan denkt ik wel eens, dat ik het nu alleen
maar verbeeld dat ik tekenen kan. Maar
komt er dan weer een tegelijk dat de
postlucht over het papier vlieg, en nu of loop
ik goedkuring en lyval, soms zelfs enthous-
iastome wind en zie by de andere, die ver-
dwijnt die twijfel weer als sneeuw voor
de zon. Dan vertrouwen ik mezelf weer.
Daarom ad in, jy komt er over oordeel. Vertel
me een hoe jy erover denkt. Jaaron ben ik
ook zo verlangend van jou min tekenen
te laten zien. - De vallen goed en gerond by
jullie thuis. Ja natuurlijk. Lantje B'lyp
verhoudtheit alweer helen aal jensen?
Ik ben er dankbaar voor dat julle ook zoveel voor
me dan. Eisten was mijn advocaat hier In rijn
dies was ik ook was en brief van julle schein.
Je dokter liep hier met een brief van julle in zin
hand. God, als mij maar het leven, de tijd
en de gelegenheid gegeven wordt om dit een alles
te verjelen. De laatste dag, vooral door de intens
druiving omstandigheden van leven en stryd in onze
cel, ben ik diep onder de indruk. We leven en beleven
immers alles met elkaar. Zo beleefte ook wij
zijn doodvonnis. Het is ontzettend, en een mensche
martyrery op grote schaal. Wat loopt het

dan toch ditwijfs Vriend in de wereld. (7)
Zou het anders dan we dit denken a vermoeden
Ik kan me nu zoo al wel met onmogelyke voor-
stellen, dat er nog eens a tyd zou komen; dat
ik Mamis en ons gezin, jullie vergeld voor
de enorme steun, die jullie me in mijn moeilij-
ste dagen a been gegeven hebt. 1

ERVEN PIECK

fam. lu Pieck
Volckerweg 5.
Maarten edijk.
Halt Holl Red,